

Cuprins

Capitolul I. Noțiunea, sistemul și principiile Criminalisticii.....	1
<i>Secțiunea 1. Noțiunea, obiectul și sistemul Criminalisticii.....</i>	<i>1</i>
§ 1. Noțiunea și importanța Criminalisticii.....	1
1.1. Noțiunea științei Criminalisticii.....	1
1.2. Obiectul criminalistici.....	3
1.3. Metodele investigației criminalistice.....	4
§ 2. Conexiunile Criminalisticii cu științele juridice și judiciare.....	6
2.1. Conexiunile cu științele juridice.....	7
2.1.1. Conexiunea cu Dreptul penal.....	7
2.1.2. Conexiunea cu Dreptul procesual penal.....	8
2.1.3. Conexiunea cu Criminologia.....	8
2.2. Conexiunile cu științele judiciare.....	8
2.2.1. Legătura cu Medicina și Psihiatria legală.....	9
2.2.2. Legătura cu Psihologia judiciară.....	9
2.3. Conexiunea cu științele naturii.....	10
§ 3. Sistemul Criminalisticii.....	10
3.1. Tehnica criminalistică.....	11
3.2. Tactica criminalistică.....	12
3.3. Metodologia de cercetare a unor categorii de infracțiuni.	13
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile investigației criminalistice.....</i>	<i>14</i>
§ 1. Principiul legalității.....	15
§ 2. Principiul aflării adevărului.....	15
§ 3. Presumția de nevinovăție.....	16
§ 4. Principiul existenței urmelor oricărui fapt penal.....	17
§ 5. Principiul identității.....	18
§ 6. Principiul operativității în efectuarea investigației penale.....	19

Capitolul II. Identificarea criminalistică.....21

Secțiunea 1. Obiectul și principiile identificării criminalistice..... 21

- § 1. Noțiunea de identificare criminalistică.....21
- § 2. Obiectul identificării criminalistice.....26
- § 3. Principiile identificării criminalistice.....28
 - 3.1. Principiul identității.....29
 - 3.2. Principiul delimitării obiectelor identificării criminalistice în *obiecte scop* și *obiecte mijloc de identificare*.....29
 - 3.3. Principiul stabilității relative a caracteristicilor de identificare.....30
 - 3.4. Principiul dinamicității caracteristicilor de identificare.....31

Secțiunea a 2-a. Fazele și metodologia identificării criminalistice.....32

- § 1. Fazele identificării criminalistice.....32
- § 2. Metodologia identificării criminalistice.....34
 - 2.1. Fundamentul metodologic al identificării.....34
 - 2.2. Efectuarea examenului comparativ.....36

Capitolul III. Tehnici de laborator destinate investigațiilor criminalistice.....40

Secțiunea 1. Mijloace tehnico-științifice folosite în cercetarea locului faptei.....40

- § 1. Sublinieri introductive.....40
- § 2. Generalități privind cercetarea locului faptei.....40
 - 2.1. Importanța cercetării locului faptei.....40
 - 2.2. Acțiuni premergătoare cercetării locului faptei.....43
 - 2.3. Cercetarea propriu-zisă.....44
 - 2.3.1. *Faza statică*.....45
 - 2.3.2. *Faza dinamică (stadiul detaliat al cercetării)*46
- § 3. Trusele criminalistice.....48
 - 3.1. Trusele criminalistice universale.....48
 - 3.2. Trusele criminalistice specializate.....49

§ 4. Laboratoarele criminalistice mobile.....	50
<i>Secțiunea a 2-a. Laboratoarele criminalistice; principalele tehnici și metode de investigare.....</i>	<i>51</i>
§ 1. Metode de examinare microscopică.....	53
1.1. Examinarea optică.....	53
1.1.1. Lupa.....	53
1.1.2. Microscopul optic.....	54
1.1.3. Metode curente de cercetare în microscopie.....	56
1.1.4. Tipuri de microscopice optice folosite în laboratoarele criminalistice.....	57
1.1.4.1. Stereomicroscopul.....	57
1.1.4.2. Microscopul comparator.....	57
1.1.4.3. Microscopul de polarizare.....	58
1.1.4.4. Alte tipuri de microscopice	59
1.1.4.5. Microscopicele electronice.....	59
1.1.4.6. Microscopul electronic prin transmisie.....	60
1.1.4.7. Microscopul electronic cu baleiaj (scanning).....	60
§ 2. Metode de analiză spectrală.....	61
2.1. Noțiuni introductive.....	61
2.2. Analiza spectrală prin emisie.....	64
2.3. Analiza spectrală prin absorbție.....	65
2.4. Variante ale analizei spectrale de absorbție.....	66
2.5. Alte metode de analiză spectrală.....	67
§ 3. Metode cromatografice.....	68
3.1. Aspecte generale.....	68
3.2. Cromatografia în strat subțire.....	69
3.3. Cromatografia în fază groasă (gazcromatografia).....	69
3.4. Alte metode cromatografice.....	70
§ 4. Alte metode fizico-chimice de examinare.....	70
4.1. Analiza prin luminescență.....	70
4.2. Analiza prin activare cu neutroni.....	71
4.3. Alte metode științifice criminalistice de investigare a urmelor materie.....	72
4.4. Metode combinate moderne de analiză.....	73
4.5. Sisteme moderne de detectare și identificare a agenților biochimici.....	74

Capitolul IV. Fotografia judiciară.....76*Secțiunea 1. Considerații privind rolul fotografiei judiciare în investigarea infracțiunilor.....76*

§ 1. Aspecte introductive.....76

§ 2. Rolul fotografiei judiciare și al înregistrărilor video în investigarea infracțiunilor.....77

2.1. Principalele avantaje ale fotografiei judiciare:.....77

2.2. Particularitatea metodelor fotografice aplicate investigațiilor judiciare.....78

2.3. Argumente pentru necesitatea cunoașterii fotografiei judiciare de către magistrați, polițiști și avocați.....78

Secțiunea a 2-a. Fotografia judiciară operativă.....79

§ 1. Procedee de fotografiere la locul faptei.....79

1.1. Fotografia de orientare.....80

1.2. Fotografia-schiță.....81

1.3. Fotografia obiectelor principale.....83

1.4. Fotografia de detaliu.....84

1.5. Procedee speciale de fotografiere la locul faptei.....85

1.6. Fotografia digitală.....85

1.7. Procedeele de fotografiere a cadavrelor.....86

1.8. Măsurătorile fotografice.....87

1.8.1. Măsurătoarea fotografică cu ajutorul riglei gradate87

1.8.2. Măsurătoarea fotografică cu ajutorul benzii gradate88

1.8.3. Măsurătorile tridimensionale.....88

1.8.4. Fotogrammetria89

§ 2. Fotografia semnalmentelor.....89

2.1. Fotografia de identificare a persoanelor.....90

2.2. Fotografia de identificare a cadavrelor necunoscute.....91

2.3. Fotografia de urmărire.....92

§ 3. Fotografia de fixare a rezultatelor unor activități de urmărire penală.....93

3.1. Fotografia de fixare a rezultatelor percheziției.....93

3.2. Fotografia de fixare a rezultatelor reconstituirii.....	94
3.3. Fotografia de fixare a rezultatelor prezentării pentru recunoaștere.....	94
3.4. Înregistrarea video a activităților de urmărire penală.....	95
<i>Secțiunea a 3-a. Fotografia judiciară de examinare.....</i>	<i>96</i>
§ 1. Fotografia judiciară de examinare în radiații vizibile.....	97
1.1. Fotografia de ilustrare.....	97
1.2. Fotografia de comparare.....	98
1.2.1. Fotografia de comparare prin confruntare.....	98
1.2.2. Fotografia de comparare prin suprapunere.....	98
1.2.3. Fotografia de comparare prin stabilirea continuității liniare sau prin juxtapunere	99
1.3. Fotografia de umbre.....	99
1.4. Fotografia de reflexe.....	100
1.5. Fotografia separatoare de culori.....	101
1.6. Fotografia de contrast.....	101
§ 2. Fotografia judiciară de examinare în radiații invizibile.....	102
2.1. Fotografia de examinare în radiații ultraviolete.....	102
2.2. Fotografia de examinare în radiații infraroșii.....	104
2.3. Fotografia de examinare în radiații Roentgen, gamma, beta și neutronice.....	106
2.3.1. Fotografia de examinare în radiații Roentgen (roentgenografia).....	106
2.3.2. Fotografia în radiații gamma (gammagrafia).....	107
2.3.3. Fotografia în radiații beta (betagrafia).....	108
2.3.4. Radiografia cu neutroni.....	108
§ 3. Microfotografia și holografia.....	108
3.1. Microfotografia.....	108
3.2. Holografia	109
Capitolul V. Identificarea persoanelor după urmele formate de corpul uman în câmpul infrafracțional.....	111
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive.....</i>	<i>111</i>
§ 1. Noțiunea de urmă a infracțiunii.....	111

§ 2. Criterii de clasificare a urmelor infracțiunii.....	114
2.1. Factorul creator de urmă.....	114
2.2. Tipul sau natura urmei.....	115
2.3. Modul de formare a urmelor.....	115
2.4. Alte criterii de clasificare a urmelor.....	117
<i>Secțiunea a 2-a. Identificarea dactiloscopică. Tehnici de cercetare a urmelor papilare.....</i>	<i>118</i>
§ 1. Considerații preliminare privind desenele papilare.....	118
1.1. Proprietățile desenului papilar.....	120
1.1.1. Unicitatea desenului papilar.....	120
1.1.2. Longevitatea.....	121
1.1.3. Fixitatea (stabilitatea) desenului papilar.....	121
1.1.4. Inalterabilitatea.....	121
1.2. Clasificarea desenului papilar.....	121
1.2.1. Regiunea anatomică a corpului.....	122
1.2.1.1. Suprafața palmei.....	122
1.2.1.2. Desenele papilare digitale.....	122
1.2.2. Forma desenului din zona centrală și poziția și numărul deltelor.....	123
1.3. Detaliile caracteristice ale desenului papilar.....	124
1.4. Poroscopia și crestoscopia.....	127
§ 2. Cercetarea și interpretarea la fața locului a urmelor de mâini.....	128
2.1. Considerații privind formarea urmelor de mâini.....	128
2.2. Descoperirea urmelor de mâini.....	130
2.3. Stabilirea vechimii urmelor de mâini.....	132
2.4. Procedee de relevare a urmelor de mâini latente.....	133
2.4.1. Relevarea prin metode fizice.....	134
2.4.2. Relevarea prin metode chimice.....	136
2.4.3. Relevarea urmelor de mâini pe pielea umană.....	137
2.4.4. Relevarea prin metode optice.....	137
2.5. Fixarea și ridicarea urmelor de mâini.....	138
2.5.1. Fixarea urmelor de mâini.....	138
2.5.2. Ridicarea urmelor de mâini.....	139
2.5.3. Transportarea obiectelor purtătoare de urme	141
2.6. Interpretarea la locul faptei a urmelor de mâini.....	142

§ 3. Expertiza criminalistică a urmelor de mâini.....	143
3.1. Posibilități oferite de expertizele dactiloscopice.....	143
3.2. Efectuarea examenului dactiloscopic comparativ.....	145
<i>Secțiunea a 3-a. Cercetarea criminalistică a urmelor de</i>	
<i>picioare.....</i>	<i>146</i>
§ 1. Considerații preliminare privind urmele de picioare.....	146
1.1. Clasificarea urmelor de picioare.....	147
1.2. Formarea urmelor de picioare.....	148
§ 2. Cercetarea criminalistică la locul faptei a urmelor de	
picioare.....	150
2.1. Descoperirea urmelor de picioare.....	150
2.2. Fixarea și ridicarea urmelor de picioare.....	152
2.3. Particularități în cercetarea cărării de urme.....	155
2.4. Interpretarea la locul faptei.....	157
§ 3. Expertiza criminalistică a urmelor de picioare.....	157
<i>Secțiunea a 4-a. Cercetarea urmelor de dinți și de buze,</i>	
<i>precum și ale altor părți ale corpului uman.....</i>	<i>160</i>
§ 1. Investigarea odontologică judiciară.....	160
1.1. Considerații generale.....	160
1.2. Cercetarea la locul faptei a urmelor de dinți.....	162
1.3. Expertiza odontologică.....	163
§ 2. Cercetarea urmelor de buze.....	164
2.1. Aspecte generale.....	164
2.2. Cercetarea la locul faptei a urmelor de buze.....	165
2.3. Expertiza criminalistică a urmelor de buze.....	166
§ 3. Cercetarea urmelor formate de alte părți	
ale corpului uman.....	166
3.1. Urmele de urechi.....	167
3.2. Urmele nasului.....	167
3.3. Urmele frunții.....	168
3.4. Urmele de unghii.....	168
3.5. Interpretarea la locul faptei a urmelor	
corpului uman.....	169
3.6. Expertiza criminalistică a urmelor lăsate de corpul	
uman.....	169

Capitolul VI. Tipologia investigării principalelor urme biologice de natură umană.....	170
<i>Secțiunea 1. Cercetarea urmelor de sânge.....</i>	<i>170</i>
§ 1. Sublinieri preliminare privind urmele biologice.....	170
§ 2. Cercetarea urmelor de sânge.....	171
2.1. Aspecte generale.....	171
2.2. Descoperirea urmelor de sânge.....	172
2.3. Ridicarea urmelor de sânge.....	174
2.4. Interpretarea urmelor de sânge.....	176
2.5. Expertiza biocriminalistică a urmelor de sânge.....	177
<i>Secțiunea a 2-a. Cercetarea urmelor de salivă și de spermă.....</i>	<i>179</i>
§ 1. Căutarea și cercetarea urmelor de salivă.....	179
1.1. Căutarea și descoperirea urmelor de salivă.....	180
1.2. Ridicarea, ambalarea și transportarea urmelor de salivă.....	180
1.3. Interpretarea urmelor de salivă.....	180
1.4. Expertiza urmelor de salivă.....	181
§ 2. Căutarea și cercetarea urmelor seminale (de spermă).....	181
2.1. Căutarea urmelor seminale.....	182
2.2. Ridicarea și ambalarea obiectelor ce poartă urme de spermă.....	182
2.3. Interpretarea la locul faptei a urmelor seminale.....	183
2.4. Expertiza biocriminalistică a urmelor seminale.....	183
§ 3. Mențiuni privind investigarea biocriminalistică a altor categorii de urme biologice.....	184
<i>Secțiunea a 3-a. Elemente de investigare și identificare biocriminalistică pe baza profilului ADN.....</i>	<i>186</i>
§ 1. Fundamentul științific.....	186
§ 2. Particularități ale cercetării la locul faptei.....	188
§ 3. Efectuarea expertizelor ADN.....	189
3.1. Analiza prin metoda enzimei de restricție.....	189
3.2. Analiza prin metoda reacției în lanț a polimerazei (PCR = polymerase chain reaction).....	189

§ 4. ADN-ul mitocondrial (mtDNA sau mtADN).....	190
<i>Secțiunea a 4-a. Cercetarea firului de păr uman.....</i>	<i>191</i>
§ 1. Problematika generală.....	191
§ 2. Cercetarea și descoperirea la locul faptei.....	192
§ 3. Recoltarea firelor de păr de la persoanele suspecte.....	193
§ 4. Expertiza criminalistică a urmelor de natură piloasă.....	194
<i>Secțiunea a 5-a. Elemente de investigare odorologică judiciară.....</i>	<i>197</i>
§ 1. Aspecte generale privind urmele olfactive.....	197
1.1. Conținutul urmei olfactive.....	198
1.2. Utilitatea urmelor olfactive.....	199
§ 2. Cercetarea la locul faptei.....	200
§ 3. Metode moderne de investigare odorologică.....	201
§ 4. Domenii diverse de folosire a câinilor de urmărire.....	202

Capitolul VII. Tehnici de identificare a persoanelor după semnalmente exterioare, după voce și prin alte metode criminalistice.....203

<i>Secțiunea 1. Identificarea persoanelor și cadavrelor după semnalmentele exterioare.....</i>	<i>203</i>
§ 1. Aspecte generale.....	203
1.1. Scurtă privire istorică.....	203
1.2. Fundamentul științific al identificării după semnalmente exterioare.....	204
1.3. Metoda portretului vorbit.....	205
1.4. Descrierea formelor statice.....	207
1.5. Descrierea capului.....	208
1.6. Descrierea formelor dinamice.....	212
1.7. Hainele și alte obiecte de îmbrăcăminte.....	214
§ 2. Metode tehnice folosite în identificarea persoanelor după semnalmentele exterioare.....	214
2.1. Portretul schițat.....	214
2.2. Fotorobotul.....	215
2.3. Identi-kit-ul și Photo-identi-kit-ul.....	215

2.4. Mimicompozitorul și sintetizorul fotografic.....	216
2.5. Portretul robot computerizat.....	216
§ 3. Metode criminalistice de identificare a cadavrelor necunoscute.....	217
3.1. Metoda supraproiecției.....	217
3.2. Reconstituirea fizionomiei după craniu.....	218
3.3. Identificarea după resturile osoase.....	219
3.4. Identificarea după sistemul dentar și lucrările stomatologice.....	219
3.5. Identificarea prin expertiza fotografiei de portret.....	220
<i>Secțiunea a 2-a. Identificarea persoanelor după voce și vorbire.....</i>	<i>221</i>
§ 1. Noțiuni generale.....	221
§ 2. Caracteristicile de identificare a vocii și a vorbirii.....	222
2.1. Caracteristicile vocii.....	222
2.2. Caracteristicile vorbirii.....	223
§ 3. Expertiza criminalistică a vocii și a vorbirii.....	223
<i>Secțiunea a 3-a. Metode biometrice de identificare.....</i>	<i>224</i>
§ 1. Noțiuni generale.....	224
§ 2. Identificarea pe baza fotografiei semnalmentelor.....	225
§ 3. Tehnici antropometrice.....	225
§ 4. Recunoașterea retinei.....	225
§ 5. Recunoașterea irisului.....	226
§ 6. Termograma facială.....	226
<i>Secțiunea a 4-a. Identificarea persoanelor în sistemul de recunoaștere facială – IMAGETRAK –.....</i>	<i>227</i>
<i>Secțiunea a 5-a. Înregistrarea penală.....</i>	<i>228</i>
§ 1. Considerații privind scopul și importanța înregistrării penale.....	228
1.1. Scopul înregistrării penale.....	229
1.2. Importanța înregistrării penale.....	229
§ 2. Înregistrarea în cazierul judiciar.....	230
2.1. Înregistrarea nominală sau alfabetică.....	230
2.2. Înregistrarea dactiloscopică	231

§ 3. Alte modalități de înregistrare penală.....	233
3.1. Înregistrarea dactiloscopică monodactilară.....	233
3.2. Înregistrarea persoanelor dispărute și a cadavrelor cu identitate necunoscută.....	233
3.3. Înregistrarea după modul de operare.....	234
3.4. Înregistrarea în baza de date genetice.....	236
3.5. Alte categorii de înregistrări penale.....	238
Capitolul VIII. Elemente de balistică judiciară.....	239
<i>Secțiunea 1. Noțiuni generale privind armele de foc și cercetarea urmelor acestora.....</i>	<i>239</i>
§ 1. Considerații preliminare.....	239
§ 2. Noțiuni tehnice generale despre armele de foc.....	240
2.1. Elementele de construcție a armelor de foc.....	240
2.1.1. Țeava armei.....	241
2.1.2. Ansamblul mecanismelor.....	242
2.2. Clasificarea armelor de foc.....	243
2.3. Muniția armelor de foc.....	245
2.3.1. Elementele componente principale.....	246
2.3.1.1. Proiectilul	246
2.3.1.2. Tubul cartușului.....	247
2.3.1.3. Capsa	247
2.3.2. Încărcătura de pulbere	248
2.3.3. Elemente imediate de identificare	248
2.4. Elementele tragerii.....	248
2.4.1. Viteza proiectilului.....	248
2.4.2. Traectoria	249
2.4.3. Bătaia armei	249
2.4.4. Reculul.....	249
§ 3. Urmele formate prin folosirea armelor de foc.....	250
3.1. Urmele formate de armă pe cartuș.....	250
3.1.1. Urmele de pe tub	250
3.1.2. Urmele de pe glonț	251
3.2. Urmele de împușcare.....	251
3.2.1. Urmele principale ale tragerii.....	251
3.2.1.1. Urmele de perforare.....	252

3.2.1.2. Urmele de pătrundere.....	253
3.2.1.3. Urmele de ricoșare.....	254
3.2.2. <i>Urmele secundare</i>	255
§ 4. Particularitățile cercetării la fața locului a armelor de foc și a urmelor acestora.....	258
4.1. Descoperirea și fixarea armelor de foc și urmelor acestora.....	258
4.1.1. <i>Descoperirea armelor de foc și a muniției</i>	258
4.1.2. <i>Consemnarea, fixarea poziției și a stării armelor</i>	259
4.2. Ridicarea armei de foc și a muniției descoperite la locul faptei.....	261
4.2.1. <i>Manevrarea armei</i>	261
4.2.2. <i>Ridicarea gloanțelor</i>	262
4.2.3. <i>Ridicarea tuburilor</i>	263
4.3. Stabilirea distanței și a direcției de tragere.....	264
4.3.1. <i>Tragerile efectuate în limita de acțiune a factorilor suplimentari</i>	264
4.3.2. <i>Tragerile efectuate de la distanțe ce depășesc limitele de acțiune a factorilor suplimentari</i>	265
<i>Secțiunea a 2-a. Expertiza balistică criminalistică a armelor de foc și a urmelor acestora</i>	266
§ 1. Examinarea tehnică generală a armelor de foc.....	266
1.1. Determinarea tipului, a modelului și a calibrului armei.....	267
1.2. Stabilirea stării de funcționare a unei arme.....	267
1.3. Investigarea criminalistică a muniției.....	268
§ 2. Expertiza urmelor formate de armele de foc.....	269
2.1. Expertiza criminalistică a urmelor principale ale unei trageri.....	269
2.2. Expertiza urmelor secundare ale tragerii.....	269
2.2.1. <i>Examinarea preliminară</i>	269
2.2.2. <i>Examinarea chimică</i>	269
2.2.3. <i>Examinările spectrale</i>	270
2.2.4. <i>Alte tehnici de descoperire sau delimitare</i>	270

2.2.5. Metode de certitudine.....	270
§ 3. Identificarea armelor de foc după urmele formate pe glonț și pe tubul cartușului.....	270
3.1. Identificarea armei după urmele formate pe glonț.....	271
3.2. Identificarea armelor după urmele lăsate pe tubul cartușului.....	274
3.3. Sisteme informatice de identificare a armelor de foc.....	276
§ 4. Alte probleme rezolvate de expertiza balistică criminalistică a armelor de foc.....	277
4.1. Refacerea inscripțiilor ștanțate pe arme.....	277
4.1.1. Metoda chimică	277
4.1.2. Metoda feromagnetică.....	278
4.1.3. Metoda electrochimică (electrolitică).....	278
4.2. Examinări „acustice”.....	278
4.3. Alte genuri de examinări balistice.....	278
4.3.1. Examinarea armelor de foc atipice și a armelor de fabricație artizanală.....	278
4.3.2. Examinarea urmelor lăsate de pistoalele de implantat bolțuri.....	279
4.3.3. Examinarea armelor de alarmă și de apărare.....	279

Capitolul IX. Cercetarea locului faptei: reguli tactice criminalistice de investigare a scenei infracțiunii.....280

<i>Secțiunea 1. Noțiunea și importanța cercetării locului faptei.....</i>	280
§ 1. Noțiunea de cercetare a locului faptei.....	280
§ 2. Considerații privind reglementarea procesual penală.....	281
§ 3. Importanța și obiectivele cercetării locului faptei.....	282
3.1. Sublinieri privind importanța cercetării locului faptei.....	282
3.2. Obiectivele cercetării locului faptei.....	283
§ 4. Elemente tactice specifice pregătirii cercetării locului faptei.....	284
4.1. Pregătirea echipei de cercetare a scenei infracțiunii.....	284

4.2. Pregătirea mijloacelor tehnico-științifice criminalistice.....	285
4.2.1. Cercetări care nu presupun o desfășurare de mijloace deosebite	285
4.2.2. Cercetări cu un grad de complexitate mai mare	286
<i>Secțiunea a 2-a. Reguli tactice ale cercetării locului faptei.....</i>	<i>286</i>
§ 1. Cadrul tactic general al cercetării locului faptei.....	286
1.1. Cercetarea locului faptei se efectuează cu maximă urgență.....	287
1.2. Cercetarea locului faptei se efectuează complet și detaliat.....	288
1.3. Conducerea și organizarea competentă a cercetării locului faptei.....	289
1.3.1. Cercetarea în echipă	289
1.3.2. Organizarea activității	289
1.3.3. Luarea unor măsuri de ordine la locul faptei.....	290
1.3.4. Evitarea pătrunderii la locul faptei a persoanelor neautorizate sau neavenite.....	290
1.4. Fixarea integrală și obiectivă a rezultatelor cercetării.....	291
§ 2. Măsuri preliminare cercetării locului faptei.....	291
2.1. Determinarea locului săvârșirii faptei, punerea lui sub pază și protejarea urmelor.....	292
2.2. Fixarea tuturor împrejurărilor care, cu timpul, se pot modifica sau pot dispărea.....	292
2.3. Acordarea primului ajutor victimelor.....	293
2.4. Prevenirea sau înlăturarea unor pericole iminente.....	293
2.5. Identificarea martorilor și reținerea eventualelor persoane suspecte.....	293
§ 3. Reguli tactice specifice efectuării cercetării propriu-zise la locul faptei.....	294
3.1. Primele măsuri luate de organul competent să efectueze cercetarea.....	294

3.1.1. Situația în care cercetarea propriu-zisă a fost precedată de acțiuni premergătoare.....	294
3.1.2. Aplicarea altor reguli tactice specifice cercetării.....	295
3.2. Cercetarea în faza statică.....	295
3.3. Cercetarea în faza dinamică.....	297
§ 4. Fixarea rezultatelor cercetării locului faptei.....	299
4.1. Procesul-verbal.....	299
4.1.1. Forma și cuprinsul procesului-verbal.....	300
4.1.2. Planul tactic criminalistic	301
4.1.3. Regulile tactice criminalistice.....	302
4.2. Schița locului faptei.....	302
4.3. Fotografiiile și înregistrările video judiciare.....	303
4.3.1. Fotografia judiciară executată la locul faptei.....	303
4.3.2. Înregistrarea video judiciară.....	304
4.3.3. Înregistrările foto și video digitale.....	304

Capitolul X. Cadrul tactic al organizării anchetei penale..305

<i>Secțiunea 1. Noțiunea și principiile organizării urmăririi penale.....</i>	305
§ 1. Aspecte introductive.....	305
§ 2. Principiile organizării urmăririi penale.....	307
2.1. Principiul individualității.....	307
2.2. Principiul dinamismului.....	308
§ 3. Structura și conținutul planului de urmărire penală.....	309
3.1. Structura planului de urmărire penală.....	309
3.1.1. Elementele constitutive ale planului de urmărire penală.....	309
3.1.2. Momentul elaborării unui plan de anchetă.....	309
3.2. Conținutul planului de urmărire penală.....	310
3.2.1. Formula celor 7 întrebări.....	310
3.2.2. Formula celor patru întrebări.....	311
<i>Secțiunea a 2-a. Versiunile de urmărire penală.....</i>	312
§ 1. Noțiuni introductive.....	312
§ 2. Criterii de clasificare a versiunilor.....	313

2.1. Versiunile principale sau generale.....	313
2.2. Versiunile secundare.....	314
§ 3. Tactica elaborării versiunilor de urmărire penală.....	314
3.1. Deținerea de date și informații corespunzătoare cantitativ și calitativ.....	315
3.2. Elaborarea versiunilor cu profesionalism.....	316
3.3. Folosirea unor forme logice de raționament.....	317
3.3.1. Raționamentul deductiv.....	317
3.3.2. Raționamentul inductiv.....	317
3.3.3. Raționamentul prin analogie (prin asemănare).....	318
3.4. Termenul de executare a activităților de anchetă.....	318
3.5. Regulile tactice ale elaborării versiunilor.....	319
§ 4. Modalități de verificare a versiunilor de urmărire penală.....	319
§ 5. Forma planului de urmărire penală.....	321
Capitolul XI. Tactica audierii martorilor.....	323
<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive.....</i>	<i>323</i>
§ 1. Reglementarea procesuală penală.....	324
§ 2. Privire asupra valorii probante și relativității declarațiilor martorilor.....	326
2.1. Estimări privind forța probantă a mărturiei din perspectivă psihologică.....	326
2.2. Principalele cauze ale relativității mărturiei.....	327
<i>Secțiunea a 2-a. Procesul psihologic de formare a declarațiilor martorilor.....</i>	<i>328</i>
§ 1. Recepția faptelor și a împrejurărilor de către martori.....	329
1.1. Recepția senzorială.....	329
1.1.1. Senzațiile și percepțiile.....	329
1.1.2. Factori de distorsiune.....	330
1.2. Factori de distorsionare a recepției senzoriale a martorilor din perspectivă criminalistică.....	331
1.2.1. Factori obiectivi.....	331
1.2.2. Factori subiectivi.....	332

§ 2. Prelucrarea (decodarea) informațiilor.....	334
2.1. Aprecierea spațiului și a dimensiunilor.....	335
2.2. Percepția timpului.....	335
2.3. Aprecierea vitezei.....	336
§ 3. Stocarea memorială.....	336
3.1. Rapiditatea și durata stocării memoriale.....	337
3.2. Tipul de memorie a martorului.....	337
3.3. Uitarea.....	338
§ 4. Reactivarea memorială.....	339
4.1. Reproducerea.....	339
4.2. Recunoașterea.....	341
4.3. Reamintirea prin asociație.....	342
<i>Secțiunea a 3-a. Reguli tactice aplicate în audierea</i> <i>martorilor.....</i>	<i>342</i>
§ 1. Pregătirea audierii martorilor. Aspecte generale.....	342
1.1. Studiarea dosarului cauzei.....	342
1.2. Stabilirea martorilor care pot fi audiați.....	343
1.3. Cunoașterea personalității martorilor.....	344
§ 2. Elemente tactice aplicate în pregătirea audierii martorilor.....	344
2.1. Determinarea ordinii de audiere.....	344
2.2. Stabilirea momentului audierii.....	344
2.3. Pregătirea audierii.....	345
§ 3. Reguli și procedee tactice criminalistice aplicate în audierea propriu-zisă a martorilor.....	345
3.1. Conduita tactică în etapa de identificare a martorului.....	346
3.2. Conduita tactică din momentul relatării libere a martorului.....	348
3.3. Reguli tactice aplicate în etapa formulării de întrebări.....	349
3.3.1. <i>Denaturările din relatarea martorului.....</i>	<i>349</i>
3.3.2. <i>Întrebările adresate martorului din perspectiva</i> <i>tacticii criminalistice.....</i>	<i>350</i>
3.3.3. <i>Regulile tactice aplicate întrebărilor formulate.....</i>	<i>350</i>

3.3.4. Întrebările adresate martorului după gradul lor de sugestibilitate.....	352
3.3.5. Regulile tactice din timpul ascultării răspunsurilor.....	353
3.4. Audierea martorului în timpul judecății.....	354
3.5. Verificarea și aprecierea declarațiilor martorilor.....	354
<i>Secțiunea a 4-a. Particularități tactice aplicate în audierea martorilor minori și a altor categorii de martori.....</i>	<i>356</i>
§ 1. Audierea martorilor minori.....	356
1.1. Cadrul procesual penal și tactic general al audierii.....	356
1.2. Pregătirea audierii martorilor minori.....	357
1.3. Audierea propriu-zisă a minorilor.....	357
1.4. Particularități tactice în audierea minorilor.....	359
§ 2. Audierea altor categorii de martori.....	361
2.1. Audierea vârstnicilor.....	361
2.2. Audierea unor martori handicapați.....	361
2.2.1. Audierea surdo-mușilor.....	361
2.2.2. Audierea nevăzătorilor.....	362
2.2.3. Audierea persoanelor care nu cunosc limba română.....	363
2.3. Audierea handicapaților psihic.....	364
<i>Secțiunea a 5-a. Consemnarea declarațiilor martorilor.....</i>	<i>364</i>

Capitolul XII. Particularități tactice ale audierii persoanei vătămate..... 366

<i>Secțiunea 1. Aspecte introductive.....</i>	<i>366</i>
§ 1. Scurte considerații privind reglementarea penală și procesual penală.....	366
1.1. Reglementarea calității de persoană vătămată în Codul penal român.....	366
1.2. Reglementarea procesual penală a calității de persoană vătămată.....	369
<i>Secțiunea a 2-a. Considerații privind psihologia persoanei vătămate și formarea declarațiilor sale.....</i>	<i>371</i>

§ 1. Aspecte introductive.....	371
§ 2. Particularități ale psihologiei victimei.....	373
2.1. Particularități și categorii de recepție senzorială ale persoanei vătămate.....	373
2.1.1. <i>Recepția auditivă</i>	374
2.1.2. <i>Recepția vizuală</i>	374
2.1.3. <i>Recepția cutanată</i>	375
2.1.4. <i>Recepția olfactivă</i>	375
2.1.5. <i>Alte categorii de senzații</i>	376
2.2. Factori de distorsiune ai recepției senzoriale a victimei.....	376
2.2.1. <i>Factorii de natură obiectivă</i>	376
2.2.2. <i>Factorii de natură subiectivă</i>	378
§ 3. Caracteristici ale formării declarațiilor persoanei vătămate.....	379
3.1. Prelucrarea și decodificarea informațiilor.....	379
3.2. Factorii de bruijă.....	379
3.2.1. <i>Aprecierea dimensiunilor</i>	379
3.2.2. <i>Aprecierea timpului</i>	380
3.2.3. <i>Aprecierea mișcării</i>	381
3.3. Stocarea memorială a faptelor.....	381
3.4. Reactivarea memorială.....	383
3.4.1. <i>Reproducerea</i>	383
3.4.2. <i>Denaturările involuntare</i>	383
3.4.3. <i>Denaturările mincinoase</i>	385
3.4.4. <i>Denaturări prin „schimbare de rol”</i>	385
3.4.5. <i>Declarațiile victimelor date în stări agonice</i>	386
3.4.6. <i>Recunoașterea</i>	386
<i>Secțiunea a 3-a. Tactica audierii propriu-zise a persoanei vătămate</i>	387
§ 1. Pregătirea în vederea ascultării victimei.....	387
1.1. Studierea materialului cauzei.....	387
1.2. Cunoașterea persoanelor care urmează a fi ascultate.....	387
1.3. Întocmirea planului de ascultare.....	388

§ 2. Tactica audierii în faza relatării libere.....	388
2.1. Conduita tactică în etapa de identificare a persoanei vătămate.....	388
2.2. Conduita tactică în momentul ascultării libere.....	390
2.2.1. <i>Regulile tactice principale aplicate pe parcursul relatării libere.....</i>	<i>390</i>
2.2.2. <i>Avantajele relatării libere.....</i>	<i>391</i>
§ 3. Conduita tactică în momentul formulării de întrebări.....	392
3.1. Categoriile de întrebări adresate persoanei vătămate.....	392
3.2. Regulile tactice aplicate în momentul formulării de întrebări.....	393
3.3. Regulile tactice aplicate în momentul ascultării răspunsurilor.....	394
§ 4. Audierea persoanei vătămate în timpul judecării.....	395
§ 5. Verificarea și aprecierea declarațiilor persoanei vătămate.....	396

Capitolul XIII. Tactica audierii suspectului sau a inculpatului..... 397

Secțiunea 1. Privire generală asupra audierii suspectului sau a inculpatului..... 397

§ 1. Considerații privind valoarea probantă a declarațiilor suspectului sau inculpatului.....	397
1.1. Cadru general al reglementării procesual penale.....	400
§ 2. Particularități ale psihologiei suspectului sau inculpatului.....	401
2.1. Considerații generale.....	401
2.2. Particularitățile psihologice ale procesului formării și redării declarațiilor suspectului sau inculpatului.....	403
2.3. Psihologia suspectului sau a inculpatului din perioada post-infracțională.....	404
2.4. Psihologia suspectului sau a inculpatului în momentul interogatoriului.....	405
2.4.1. <i>Depistarea prezenței stării de emoție.....</i>	<i>405</i>

2.4.2. Încercările de simulare sau disimulare	407
§ 3. Considerații asupra trăsăturilor de personalitate a magistratului sau a celui care efectuează ancheta penală.....	409
<i>Secțiunea a 2-a. Reguli și procedee tactice aplicate în ascultarea suspectului sau a inculpatului.....</i>	<i>412</i>
§ 1. Pregătirea ascultării.....	412
1.1. Studiarea materialelor sau a datelor existente în cauză.....	412
1.2. Cunoașterea personalității suspectului sau a inculpatului.....	413
1.2.1. Trăsăturile psihice ale personalității.....	413
1.2.2. Factorii care au influențat sau condiționat evoluția psihosomatică și socială a suspectului sau a inculpatului.....	414
1.3. Organizarea modului de desfășurare a ascultării.....	414
1.4. Planificarea ascultării.....	415
§ 2. Cadrul tactic al ascultării propriu-zise a suspectului sau a inculpatului.....	416
2.1. Verificarea identității suspectului sau a inculpatului.....	418
2.2. Modalități tactice de ascultare în faza relatării libere.....	419
2.2.1. Conduita organului judiciar.....	420
2.2.2. Avantajele relatării libere.....	421
2.3. Tactica ascultării în faza adresării de întrebări.....	422
2.3.1. Tactica formulării de întrebări.....	422
2.3.2. Clasificarea întrebărilor adresate suspectului sau inculpatului.....	425
2.3.3. Modalitățile tactice de adresare a întrebărilor.....	426
2.4. Procedee tactice de ascultare.....	427
§ 3. Consemnarea declarațiilor suspectului sau ale inculpatului.....	430
3.1. Consemnarea în scris.....	430
§ 4. Audierea suspectului sau a inculpatului în faza de judecată.....	431

<i>Secțiunea a 3-a. Modalități tehnico-tactice de depistare a comportamentului simulat</i>	433
§ 1. Indicatori psihofiziologici ai emoției.....	433
1.1. Considerații introductive.....	433
1.2. Indicatori fiziologici de depistare a emoției.....	434
1.3. Mijloace tehnice de detectare a tensiunii psihice, a simulării.....	435
§ 2. Organizarea și desfășurarea testării la poligraf.....	437
2.1. Pregătirea testării.....	437
2.2. Dialogul pre-test.....	437
2.3. Testarea propriu-zisă.....	438
2.4. Interpretarea diagramei.....	438
§ 3. Aprecieri privind valoarea probantă a rezultatelor obținute cu poligraful (detectare a comportamentului simulat).....	439
Bibliografie selectivă	443